

Тепер – про третє слово у назві збірки. Ватра – вогнище, яке зігріває чи опікає. Ось складайте їх, ці три слова, після кожного прочитаного чи почутого вірша по-різному. Кожен раз вийде інакшим. Я це робив...

Фелікс Кохріхт

Вартовий душі: враження від збірки поезій «Варта. Ватра. Трава» поета Глушак

Знаний поет і перекладач Анатолій Глушак на свій поважний ювілей зробив собі подарунок як поет поетові. Він видав книжку поезій – посвят, покликів, признань. Людина своєнравна, з особистим світобаченням і незалежним характером вибудувала збірку, як того потребувала душа. Втім поет повністю був свідомий тих обов'язків, що поклали на нього вік, життєвий досвід і подароване вищими силами володіння словом.

Книга добре структурована. Кожен розділ має доцільну назву. Тлумачити їх не буду, бо це на розсуд кожного читача. Кожен прочитає та візьме зі збірки те, що припадає йому до душі. Кожен зрозуміє відповідно своїм вподобанням, життєвому досвіду, асоціаціям. Поети дарують нам часточку своєї душі – вразливої, пильної, бентежної, безмежно щедрої. Від щедрот своїх дав нам поет Глушак перш за все поезії-роздуми про життя-буття, про фатум і хто його наврочив. Поет весь життєвий час присвячує розшуку відповідей на віковічні питання.

Так поезія з промовистою назвою «Доля» розпочинається з питань:

Доля – це ланцюг чи павутина?
Божий дар чи випроба земна?
Це капкан хмільного самочину?
Чи відповідальності струна?

Доля – то така штука, що повсякчас вигадує питання, аби митець сам відшукував відповіді-камінчики, з яких і спорудить-

вибудує свою долю. Доля з відповідями не допоможе, а погратися з людиною любить, понаставити пасток, розкинути вздовж життєвого шляху марива-принади.

Доля – невсипуща охорона.
Тільки все у неї самохить.
То зіграє у очко з Хароном,
То для Мойри підпрядає нить.

Остерігайся, поете. Ти ж бо не можеш дозволити собі зерна неправди. Ти мусиш вистояти, розгледіти пута крізь мариво облудних обіймів, не послизнутися на ковзанці лестоців. Кожну мить свого життя ти вартовий Божого слова.

Доля – вік на прощу йти до храму.
Це путівець крізь чіпкі терни.
Доля – пам'ять страдницька про маму.
Це тягар синівської вини.
Доля каже: – Я тебе покину!
Доля щедра: – Ми одна сім'я.
В долі аж до краю, до загину
Відробляю хліб щоденно я.

Поет Глушак свідомий своєї високої місії та зрештою свідомий своєї долі. Долі поета.

Низка поезій, присвячена матері поета. Написані вони в різний час, і по датах зрозуміло, що відійшла вона за світи давно. Але не вщухає душевне страждання синові осиротілості.

...Мати самотужки піднімала
Трьох дітей: сестру і нас, братів.
Гріла словом, слізьми умивала,
Зберегла нам зернята життів.

Це дуже щемні поезії. Якби мені читати їх вголос, то не змогла б, не витримала болю власних спогадів. Ось такий поет Глушак.

Він пише про себе і про кожного з нас. Його спогади стають нашими спогадами, нерв його переживань стає нашим. Його роздуми примушують замислитися і нас. Його спогади навівають картини з нашого минулого. Ми входимо у світ його поезій і разом з поетом гуляємо дорогами добра і зла, зі світла в тінь перелітаємо, з пільми у світло.

А як-и-и-ий племенистий спогад з дитинства про конячку Кареньку, яку малому Толікові конюхи довіряли скупати в річці. Яке це було щастя і насолода!

З її віч не світився вогонь
І не сіялись блискавки з ніздів;
Звісна річ, не казковий камонь,
Не парадний рисак для міністра.
Ні, Каренька була чорнороб.
Фронтowego закальцю кобила.
Та як-и-и-ий вона мала галоп!
Я летів, ніби ангел на крилах.
...Вам конярство, здається, чуже.
А я вірю, що не випадково
Знов Каренька десь тихо ірже,
Загубивши – на щастя – підкову.

Дитячі спогади – то найдорогоцінніші підкови щастя, і поет Глушак щедро обдаровує читача своїми скарбами. Зумій відчувати – і підкова щастя твоя, бо збуджує власну пам'ять про роки дитинства. І солодкі спомини накривають тебе.

Ще щодо спогадів. На превеликий жаль, превалюють спогади про тих, хто пішов від нас. Але часто-густо зі скорботи та печалі виринає щось таке гульвісівське, життєдайне. Нас було раніше так багато, і ми так вміли радіти життю! Спомин-присвята одеському художнику Юркові Коваленкові яскравий і усміхнений. «Картина маслом».

Світ, мов глину, наново ліпив
І купав у райдужних джерелах!
Проклинав цей світ...

Але й любив!!!
Пив за нього свій полинний келих.
Українець – з неба до землі,
Одесит в сто першім поколінні –
Не бруднився уво лжі та злі,
Не губив себе на дармовині.

Викликають захват поезії, присвячені словникам і словника-
рям. Відверто кажучи, не доводилося мені досі читати поетич-
ні рядки щодо словників і тих, хто бере на себе копітку роботу
словників. Бережу і я батькову шафу зі словниками. Раритетів,
що ними володіє пан Глушак, не маємо. Але пам'ятаю, як уважно
укладав батько свою словникову збірку, виписував з Києва слов-
никарські новинки. І ця пошана поета Глушака до словників мені
близька і зрозуміла. А те, що поет вилив це захоплення у рядки
добірних поетичних рядків, викликає неабияку повагу. Боже сло-
во, яке поставив величний Тарас Григорович на сторожі всіх бра-
тів своїх українців – і мертвих, і живих, і ненароджених, воно збе-
рігається трудівниками-словниками. А той, кого Бог обдарував
поетичною майстерністю, присвячує їм поезії – оди.

Приємно, коли поет не занурюється лише у відтінки темно-
го світу суворих життєвих вражень. Звісно, що з віком чоло стає
дедалі більш зморшкуватим, і гнітять думки невеселі, особливо
в наш трагічний час. Є про що подумати, що згадати, переосмис-
лити. Філософічних поезій-роздумів, як ми побачили, у творчому
доробку Глушака не бракує. І за це йому шана від читача і подяка.
Але окреме спасибі за веселий тост, яким так приємно закінчити
ці нотатки:

І наточіть по вінця Глушаку
Медової сити чи перваку!

Галина Закіпна